

klad I. dílu Varšava 1911, ruský překlad s autorovými doplňky a opravami s tit. Istorija slavjanských literatur, Petrohrad 1910); Maria Konopnická (1910); K. J. Erben (1911); – posmrtně: Příspěvek k dějinám bible boskovské a kostela boskovského (1918). ■ REDIGOVAL noviny: Pražské noviny (1896–98); *sborník*: Sborník Čechů dolnorakouských (1895). ■ USPOŘÁDAL A VYDAL: P. Chelčický: Menší spisy 1, 2 (1891, 1892); Kollárova dobrozdání a nástin životopisný z roku 1849 (1903); Dubrovačke legende (1913). ■

BIBLIOGRAFIE: in J. K. Doležal: Dr. J. K. (Videň 1926); M. Karásková: Dodatky k soupisu prací dra J. K., Dunaj 1934. ■ LITERATURA: J. K. Doležal: Dr. J. K. (Videň 1926). ■ ● ref. Češka literatura u novije doba: J. Z. Raušar, Plzeňské listy 6. 6. 1903; Č. Zibrť, ČČM 1903, s. 416; A. Č. (Černý), Slovanský přehled 7, 1904/05 ●; O-r (O. Wagner): Kollárova dobrozdání a nástin životopisný z r. 1849, Slovanský přehled 6, 1903/04; ● ref. Slavische Literaturgeschichte: J. Z. Raušar, Plzeňské noviny 7. 4. 1906; J. B., Hlasy z Hané 9. 5. 1906; Vbk (J. Voborník), NL 19. 5. 1906; Č. (A. Černý), Slovanský přehled 8, 1905/06; M. Václavek, Komenský 1906; F. V. Vykoukal, Osvěta 1906, s. 461; A. Novák, Přehled 5, 1906/07; V. Kol. (Červinka), Zvon 7, 1906/07; I. Grafenauer, D. Prohaska, J. Sutnar, Archiv für slav. Philologie 1907 ●; ● ref. rus. vyd. téhož: E. Saudek, Dělnické listy 30. 10. 1910; K. V. H. (Havránek), Zvon 11, 1910/11, s. 284; J. Z. Raušar, Plzeňské listy 11. 1. 1911 ●; L. Kostić: Vzpomínky a myšlenky Dr. J. K., NL 11. 6. 1911; ● ref. K. J. Erben: Ant. Veselý, Čes. revue 5, 1911/12, s. 191; -pa- (F. S. Procházka), Zvon 12, 1911/12, s. 207 ●; ● ref. Dubrovačke legende: M. Weingart, ČMF 1913, s. 179; J. Horák, LF 1913 ●; ● nekrology: an., Čes. deník (Plzeň) 5. 7. 1916; an., Ostravský deník 5. 7. 1916 (příloha); -n- (F. Sekanina), Zvon 16, 1915/16; an., ČČH 1916; F. V. Vykoukal, Osvěta 1916, s. 575; J. H. (Horák), Národop. věstník českoslovanský 1916; V. Jagić, Archiv für slavische Philologie 1920 ●; an.: J. K. a Chorvati, Venkov 20. 7. 1916; an.: Uznání čs. spisovatele v Jugoslávii, Hlasy Republiky (Olomouc, Přerov) 15. 7. 1916; A. Novák: ref. Příspěvek k dějinám bible boskovské ..., Národ 14. 7. 1918; ● k 10. výr. úmrtí: an., NL 22. 6. 1926; M. Hýsek, NL 2. 7. 1926; J. Voborník, Nár. politika 27. 7. 1926 ●; A. Pražák: Dr. J. K. v mých vzpomínkách, Videňský deník 3. 7. 1926; A. N. (Novák): Slavista J. K., LidN 29. 8. 1926; J. Kabelík: O K. korespondenci K. J. Erbena, Časopis Vlastivěd. spolku muzejního v Olomouci 1928; M. Karásková: Ještě několik slov o K. korespondenci K. J. Erbena, Časopis Vlastivěd. spolku muzejního v Olomouci 1929; J. Heyer: V. Jagić a J. K., Dunaj (Videň) 1928, 1932; M. Karásková: Styky mezi lužickým buditelem Mukou a drem K., Videňský deník 19. a 20. 10. 1932; J. Z. Raušar: Slavista dr. J. K. a Lužičané, Lužickosrbský věstník 1934 + Z mých vzpomínek, NL 26. 2. (več. vyd.) a 1. 7. 1936; O. Králík in Bezručův proces (1962, 2. vyd. 1964).

Jiří Karásek ze Lvovic

* 24. 1. 1871 *Smíchov* (Praha-S.)

† 5. 3. 1951 *Praha*

Básník, prozaik, literární a výtvarný kritik, autor divadelních her, překladatel. Výlučným aristokratismem a protiměšťáckou orientací na kuriózní a morbidní jevy jeden z nejtypičtějších představitelů české dekadence; stoupenec pojetí kritiky jako uměleckého žánru, vyjadřujícího kritickou subjektivitu. Sběratel výtvarných a literárních děl, propagátor bibliofilských snah.

Vl. jm. Josef Karásek. Při vstupu do literatury si začal připisovat šlechtický přídomek, který odvozoval od hvězdáře a matematika ze 16. století Cypriána Lvovického ze Lvovic. 1941 zpochybnul matriční záznam o datu svého narození tvrzením, že se narodil v dubnu. – Pocházel z nezámožné měšťanské rodiny. Studoval v Praze na malostránském gymnáziu (mat. 1889) a necelé dva roky na bohoslovecké fakultě, pak žil rok v Bavorsku (1891). Po návratu do Prahy se stal poštovním úředníkem, později ředitelem knihovny ministerstva pošt a ředitelem Poštovního muzea a archivu. Spolu s A. Procházkou založil 1894 časopis literární dekadence Moderní revue. Žil staromládenecky uzavřeným životem; takřka neopouštěl Prahu a cele se věnoval literární tvorbě a sběratelství výtvarného umění a knih. Vybuďoval jednu z nejvýznamnějších soukromých sbírek v Evropě (tzv. Karáskova galerie), jež obsahovala 40 000 výtvarných sbírkových jednotek, knihovnu (okolo 50 000 svazků) a archiv dokumentů. 1922 věnoval sbírku Čs. obci sokolské s podmínkou, že ji bude do konce života spravovat sám. K. galerie byla umístěna v Tyršově domě (palác Michnů z Vacínova v Praze na Malé Straně), od 1954 je součástí Památníku nár. písemnictví. – K. byl pohřben na hřbitově na Malvazinkách v Praze.

Ve sbírkách z 90. let (*Zazděná okna, Sodoma, Kniha aristokratická, Sexus necans*) chtěl K. zobrazit úděl dekadentního tvůrce, jenž je „raněn životem“ a jemuž se hnuší jakákoli všední měšťácká skutečnost. Vypjatý individualismus a aristokratismus má i při dekadentní stylizaci protiměšťácký charakter, projevující se zejména orientací k látkám, jež soudobá společnost tabuizovala (morbidní erotika, pocity zmaru a agónie). K. poezie jednak oslavuje nietzscheovský silného jedince a pohanskou smyslovost (množství antických motivů), jednak je přitaho-

vb

vána nábožensko-mystickými prožitky a aristokratickou překultivovaností. Formální vytríbenost K. veršů vychází z tradic lumírovské poezie, zejména pokud jde o tradiční strofické útvary (především sonet). V pozdějších sbírkách (*Endymion, Ostrov vyhnanců, Písňe tulákovy o životě a smrti*) opustil K. provokativní dekadentní stylizaci a posílil meditativní složku, zamýšleje se nad marností lidské existence a osamělostí tvůrce v měšťácké společnosti. K. prozaik usiloval o vytvoření silně lyrizované prózy (*Mimo život*), v níž by byl zachycen především stav duše. Epickou linii omezil na minimum a soustředil se na psychologickou analýzu výjimečného a rozvráceného jedince (zde na K. působil psychický naturalismus S. Przybyszewského). Aby překonal staticčnost a monotónnost takto bezdějově koncipované prózy, začal klást důraz na evokaci bizarního prostředí (*Gotická duše*). V další prozaické tvorbě vytvářel novoromantické romány přeplněné fantaskním a dobrodružným dějem, jež se povětšinou odehrává v kulisách paláců, chrámů, klášterů a hřbitovů staré Prahy (*Román Manfreda Macmillena, Scarabeus, Ganymedes*). Podobný charakter má i K. tvorba novelistická a povídková. Ze stejných tematických okruhů vyrůstala i K. dramata, jež mají vesměs knižní podobu a scénicky byla realizována výjimečně. K. publicistické dílo obsahuje kritické studie, eseje, recenze a úvahy. Kritiku považoval K. za svébytnou uměleckou činnost, která je především výrazem kritikova tvůrčího subjektu. Od 1892 se podílel na kritickém nástupu generace 90. let, kdy se spolu s A. Procházkou stal nejvášnivějším propagátorem symbolismu a dekadence. Bojoval proti tendenčnosti, realismu a společenské roli umění; umělecký ideál shledával v tzv. čistém umění, které by svou individualistickou výlučností promlouvalo pouze k „zasvěceným duším“. Ve svém dalším kritickém vývoji byl K. ovlivněn postupy tzv. kritiky diletantní (vzorem mu byl A. France), jež interpretovala umělecké dílo jako průsečík subjektivních nálad, které kritik, spolutvůrce díla, sugeruje čtenáři. I přes vypjatý subjektivismus prokázal K. mnohdy značnou citlivost a porozumění zejména pro moderní básnickou tvorbu. Svě kritiky shrnul do několika knižních souborů (*Renesanční touhy v umění, Impresionisté a ironikové, Umění jako kritika života* aj.).

PSEUDONYMY, ŠIFRY: Antonín Frankl, Jiří Tiller, J. Lvovský (Okultní a spiritualistická revue 1923),

M. H. Marvan (Akce mladých); -ek (Okult. a spirituál. revue 1923), J. K., J. L., K., L. ■ **PŘÍSPĚVKY in:** Akce mladých (1911); Almanach na rok MCM (1900); Almanach secese (1896); Co měsíc dal (1905); Čas. Beletristická příloha k polit. týdeníku (1896); Čes. bibliofil; Čtete (1939–40); Dílo (1910); Fronta (1933–34); sb. Hana Kvapilová (1907); Hollar (1925–26); Horácké listy (Nové Město na Mor., 1927); sb. In memoriam. K. Hlaváček 1898 (1928); Jitřenka (1891–93); Kalendář paní a dívek českých (1910); Knihomol (1926–27); Květy (1909); Lit. listy (1891–99); Lit. listy (1923); Lit. noviny (1940); Lit. rozhledy (1923–30); Lumír (1907–37); Marginálie; sb. Moderne Dichtung (1890); Moderní revue (1894–1925); Moderní život (1903); Nár. politika; Nár. práce; Niva (1892–97); Nová scéna (1929–30); Nový hlas (1932); Nový kult (1898–1901); Obzor literární a umělecký (1902); Okultní a spiritualistická revue (1923–24); Osvěta (1911–13); Osvěta (1944); Panoráma (1931–32); Pochodeň Slovanstva (1938); Polední list, příl. Nedělní list (6. 4. 1941 o datu narození); sb. Pozdravy Petru Bezručovi (1938); Právo lidu (1910); Příboj (1934); Rozhledy (1894–1902); Rozpravy Aventina (1925–34); Samostatnost (1910); Sever a východ (1930); Slovenské smery (1936); Srdce (1901–02); Světozor (1929); sb. Tanec smrti (1917); Tribuna (1928); sb. Tryzna za básníkem K. Hlaváčkem (1930); Týn (1918–21); Venkov (1936); Vesna (1891–95); Věstník Družstva přátel studia (1921); Výtvarná kronika; sb. Vzpomínky na Petra Bezruče (1947); Ženský svět (1925). ■ **KNIŽNĚ.** *Beletrie a práce o literatuře a umění:* Bezcestí (R 1893); Zazděná okna (BB 1894); Sodoma (BB 1895, konfiskováno; znovu 1905); Stojaté vody (P 1895); Kniha aristokratická (BB 1896); Sexus necans (BB 1897); Mimo život (P 1897); Legenda o melancholickém princí (P 1897); Ideje zítřku (EE 1898); Hořící duše (D 1899, i prem.); Gotická duše (R 1900); Renesanční touhy v umění (EE 1902); Impresionisté a ironikové (EE 1903); Lásky absurdní (PP 1904); Hovory se smrtí (BB 1904); Apollonius z Tyany (D 1905); Chimérické výpravy (EE 1906); Umění jako kritika života (EE 1906); Sen o říši krásy (D 1907); Román Manfreda Macmillena (1907); Cesare Borgia (D 1908, prem. 1913); Scarabeus (R 1908); Endymion (BB 1909); Anonymní dopisy čili Aféra „pěti spisovatelův“. Odpověď J. K. (polemika, 1910); Posvátné ohně (PP 1911); Jan Neruda (studie, 1911); Ostrov vyhnanců (BB 1912); Král Rudolf (D 1915, prem. 1918); Zlatý triptych (PP 1919); Obrácení Raymunda Lulla (P 1919); Legenda o Sodomovi (P 1920); Legenda o ctihodné Marii Elektě z Ježíše (P 1922); Barokové oltáře (PP 1922); Zastřený obraz (R 1923); Nad obrazem Marie Magdaleny v Hradčanské Loretě (B 1925); Ganymedes (R 1925); Dafnino hoře (P 1926); Háj Mylittin (P 1926); Tvůrčové a epigoni (EE 1927); Boží převozník (P 1928); Genenda (P 1928); Žena a bůh (operní libreto, 1928, podle dramatu Apollonius z Tyany; hudba K. B. Ji-

Karásek ze Lvovic

rák; prem. 1928); Písně tulákovy o životě a smrti (BB 1930); Cesta mystická (EE 1932); Malostranský bibliofil (P 1933); J. S. Machar (E 1934); Dilo Frant. Bílka (E 1935); Platon Dějev (E 1936); Ztracený ráj (R 1938); Pražské Jezulátko (PP 1939); Hvězdy nad Prahou (BB 1939); Památce Konstantina Buška (E 1940); Loretánské meditace (BB 1943, doprovod ke graf. listům V. Kubašty); Melancholie Strahova (BB 1944, doprovod ke graf. listům V. Kubašty); Poslední vino-braní (BB 1946); Zlověstná madona (P 1947). – *Překlady*: Convivium. Výbor z nejmladší lyriky francouzské (1900, s E. Lešehradem, S. K. Neumannem, A. Procházkou); G. de Maupassant: Král růží paní Hussonové (1911). – *Ostatní práce*: Česko-německé a německo-české odborné poštovní, telegrafní a telefonní provozní názvosloví (1925, s J. Alešem). – *Výbory*: Océuny noci (1984, ed. J. Med); Gotická duše a jiné prózy (1991, ed. J. Med). – *Souborné vydání*: Spisy J. K. (nakl. H. Kosterka, 1902–12, 17 sv.); Sebrané spisy J. K. (Aventinum, 1921–32, 19 sv.). ■ **KORESPONDENCE**: Vrchlický v dopisech (J. Vrchlickému z 1905–08; 1955, ed. A. Pražák); L. Kuchař: Dopisy J. K. ze L. O. Březinovi, SPFF Brno 29, řada lit. věd., 1980, s. 155. ■ **REDIGOVAL časopisy**: Moderní revue (1894–1925, s A. Procházkou), Týn (1917–21, s X. Dvořákem), Okultní a spiritualistická revue (1923–24), Český bibliofil (1929), Nový hlas (1932–34, s jinými); *sborníky*: In memoriam Karel Hlaváček 1898 (1928), Tryzna za básníkem Karlem Hlaváčkem (1930); *knižnice*: Čeští beletristé (nakl. Sfinx, s M. B. Böhnelem). ■ **USPORÁDAL A VYDAL**: Básně K. Sabiny (1911); Spisy J. Arbesa (1934, 1 sv., nedokončeno); J. J. Kolár: Pekla zplození (1940); K. H. Mácha: Máj (1940); J. Arbes: Romaneta (1941). ■

BIBLIOGRAFIE: an. in sb. A chceš-li, vyslov jméno mé... (1971). ■ **LITERATURA**: V. Pihertová: Praha J. K. ze L. (1923); J. Lipanský: J. K. ze L. (1929); F. Soldan: J. K. ze L. (1941); J. Kirschnero-ová: Sběrka korespondence a rukopisů Karáskovy galerie (edice inventářů, LA PNP 1969); sb. A chceš-li, vyslov jméno mé... (1971, red. J. Kostková). ■ ● ref. Bezcestí: A. Procházka, Lit. listy 1894; Kj (F. V. Krejčí), Rozhledy 4, 1894/95, s. 279; in, Niva 4, 1893/94, s. 47 ●; ● ref. Zazděná okna: A. Procházka, Lit. listy 1894 a MR sv. 1, 1894/95, s. 23; Kj (F. V. Krejčí), Rozhledy 4, 1894/95, s. 34 ●; F. Zákrejs: Nová světla, Osvěta 1894, s. 1130; F. V. Krejčí: Nové proudy a dekadence, Rozhledy 4, 1894/95, s. 12; F. X. Šalda: ref. Stojaté vody, Rozhledy 4, 1894/95, s. 944 → KP 2 (1950); ● ref. Sexus necans: an. (J. Kvapil), Zlatá Praha 15, 1897/98, s. 22; F. X. Šalda, Lit. listy 1898, s. 112 → KP 4 (1951); Kj. (F. V. Krejčí), Rozhledy 7, 1897/98, s. 228 ●; ● ref. Hořící duše: F. X. Šalda, Lumír 27, 1899, s. 202 → KP 4 (1951); S., Akademie 3, 1898/99, s. 240 ●; ● ref. Gotická duše: O. Šimek, Lumír 28, 1899/1900, s. 360; F. V. Krejčí, Rozhledy 9, 1899/1900, s. 971 ●; F. V. Krejčí in Deset let mladé literatury, Rozhledy 12, 1901/02; ● ref. Renesanční

touhy v umění: M. Marten, Čes. revue 6, 1902/03, s. 161; F. V. Krejčí, Rozhledy 13, 1902/03, s. 139; Vbk (J. Voborník), NL 8. 11. 1902 ●; E. Lešehrad in Ideje a profily (1903); ● ref. Impresionisté a ironikové: V. Dyk, Přehled 2, 1903/04, s. 67; J. Hilbert, MR 1903/04, sv. 15, s. 156; A. Novák, LF 1905, s. 308 ●; ● ref. Hovory se smrtí: M. Marten, MR 1903/04, sv. 15, s. 235; V. Dyk, Přehled 2, 1903/04, s. 222; E. Sokol (K. Elgart), Rozhledy 14, 1903/04, s. 778 ●; ● ref. Sodoma: an. (A. Procházka), MR 1904/05, sv. 16, s. 247; K. Z. Klíma, Rozhledy 15, 1904/05, s. 759 ●; J. Hilbert: J. K. ze L., Nová čes. revue 2, 1904/05, s. 255; ● ref. Endymion: A. M. (Macek), Akademie 13, 1908/09, s. 335; M. Marten, MR 1908/09, sv. 21, s. 415; A. N. (Novák), Přehled 8, 1909/10, s. 278 ↓ ●; ● ref. Posvátné ohně: F. X. Šalda, Novina 5, 1911/12, s. 214 → KP 9 (1954); A. Novák, Přehled 10, 1911/12, s. 321; J. Čapek, Umělecký měsíčník 1, 1911/12, s. 143 ●; A. Procházka in České kritiky (1912); R. Medek: Endymion nostalgický a hořký, MR 1912/13, sv. 26, s. 5; E. Tauszig: Cesare Borgia, Scéna 1913, s. 72; A. Novák in Kritika literární (1916); ● ref. Král Rudolf: O. Fischer, Čes. revue 11, 1917/18, s. 512; B. B-ová (Benešová), Lípa 1, 1917/18, s. 494; H. Jelínek, Lumír 46, 1917/18, s. 284; jv (Vodák), LidN 16. 4. 1918; J. Krecar, MR 1918, sv. 33, s. 125; F. Pujman, Kmen 2, 1918/19, s. 75 ●; M. Rutte: J. K. ze L., Cesta 3, 1920/21, s. 490; J. Krecar: Básník niterné samoty, MR 1922/23, sv. 38; J. Maria: J. K. ze L., Lit. listy 1, 1923/24, s. 140; J. Máchal in Boje o nové směry v české literatuře (1926); K. Sezima: Psychické dobrodružství, in Podobizny a reliéfy (1927); P. Fraenkl: Problém osobnosti, Host 7, 1927/28, s. 295; ● ref. Tvůrcové a epigoni: G. (F. Götz), NO 1. 4. 1928 a Literární svět 1, 1927/28, s. 6; AMP. (A. M. Piša), PL 20. 5. 1928; an., LitN 1928, č. 10; S., Kmen 2, 1928/29, s. 19; A. Pražák, Naše věda 10, 1928/29, s. 11 ●; ● ref. Písně tulákovy...: A. N. (Novák), LidN 16. 11. 1930; G. (F. Götz), NO 16. 11. 1930; AMP. (A. M. Piša), PL 25. 1. 1931; J. B. Čapek, Naše doba 1931, s. 244 ●; amp. (A. M. Piša), J. K. ze L., PL 25. 4. 1931; F. X. Šalda: O lyrice J. K., ŠZáp 3, 1930/31, s. 307; F. Götz: Úsilí o překonání baroka v české poezii, in Básnický dnešek (1931); P. Fraenkl: K bojům o mlado literaturu v letech 90., RA 6, 1930/31; F. Soldan in Tři generace (1940); K. Sezima in Z mého života (1945–48); F. Pražák in Paměti českých spisovatelů z dětství (1946); ● k 75. nar.: od., Svob. noviny 22. 1. 1946; J. Pilař, Zeměd. noviny 24. 1. 1946; an., Práce 21. 1. 1946 ●; bs (B. Slavík); Osmdesátiny J. K., LD 21. 1. 1951; ● nekrology: P. Toman ml., Marginálie 1951, s. 126; an., LidN 8. 3. 1951; s. (B. Slavík), LD 8. 3. 1951; E. Jurčinová: Vzpomínka na básníka J. K., LD 11. 3. 1951 ●; J. Brabec in Poezie na přelomu doby (1964); V. Janovic: Zazděná okna, Plamen 1965, č. 1; J. Janáčková in Český román na sklonku 19. století (1967); L. Lantová in Hledání hodnot (1969); K. Ma-konj: Sen o možnosti snu, Čs. loutkář 1972, č. 8, 9;

L. Kuchař: Glosa k dramátům J. K. ze L. Apolloniuse z Tyany a Král Rudolf, sb. Na křižovatce umění (1973); E. Stehlíková: K. Dafnino hoře, Zprávy Jednoty klas. filologů 1974, s. 38; Z. Niedziela in Kierunki rozwojowe czeskiej poezji modernistycznej schyłku XIX. wieku (Krakov 1974) + „Naga dusza“ Przybyszewskiego i Gotycka dusza K., sb. Słowianie w świecie antynorm S. Przybyszewskiego (1981); M. Svatoš: „Ať potírá mne má doba“, Zprávy Spolku čes. bibliofilů 1982, č. 1; J. Med in J. K.: Ocúny noci (1984) a Gotická duše... (1991); J. Dvořák: Další ze zapomenutých, Tvorba (přil. Kmen), 1984, č. 43.

jm

Marie Karásková-Kojecká viz Marie Kojecová-Karásková

Jiřina Karasová

* 19. 4. 1898 *Pardubice*

† 9. 9. 1943 *Lipník nad Bečvou*

Lyrická básnířka, propagátorka balkánských kultur.

Podepisovala se též Jirka Karasová. – Pocházela z rodiny technického finančního asistenta, od školních let žila v Praze. 1909–15 studovala dívčí lyceum na Král. Vinohradech, 1915–17 reálnou gymnaziální školu pokračovací tamtéž (mat. 1917), od 1917 češtinu a klasickou filologii na filoz. fakultě UK (abs. 1923). Od 1924 do své smrti byla zaměstnána v knihovně Nár. muzea, nejprve jako asistentka, od 1925 jako knihovnice, od 1938 jako vrchní komisařka. Podlehla plicní chorobě a byla pohřbena v Týnu u Lipníka n. Bečvou.

V časopisech a novinách (zejména v Ženském světě a později Venkově) uveřejňovala K. poezii, literárněkritické referáty a přehledy, fejetony, kulturní informace a překlady. V experimentálním ideovém dramatu-mystériu *V mozku*, jehož dramatickými osobami jsou prvky duševního života, zpracovala mesianisticky nastolený problém vykoupení hříchů v tradici křesťanské a novoromantické. I později byla nositelkou tradice novoromantismu z 10. a 20. let (jejím spolupracovníkem v knihovně Nár. muzea a hodnotitelem její poezie byl J. Krecar), jak

dokládají též literární a kulturní reminiscence v její poezii, její autoanalytičnost a časté auto-stylizační básně, napovídající intimní dramata krásné, ale nemocné, neprovdané a bezdětné ženy. Dvě básnické sbírky, pro jejichž melodičnost a osobně naléhavou etičnost byla K. přiřazována k wolkrovskému básnickému typu, obsahují kultivovanou lyriku osobních reflexí o životě a smrti. *Písně ze života* spadají svou poetikou do 20. let (vlivy apollinairovské, unanimistické, poetistické), ve sbírce *Tichá neděle* převažuje z básněná konkrétní metafyzika života a smrti: střetávání iluzí s racionální antiiluzivností a touhy s věděním, samota a vynaňování ze samoty, baladičnost a meditativnost. – K. se též věnovala propagaci kultur balkánských národů, zejména bulharské a jihoslovanských, soustavně překládala zejm. poezii svého přítele K. Christova, lektora bulharštiny na UK, částečně ve spolupráci s jeho pozdější ženou N. Molnárovou (1900–1978). Ke konci života se intenzivně zabývala osobnostmi Jiřího a Hynka z Poděbrad a jejich dobou, věnovala jim též básně a esejistickou prózu, další své literární plány s touto tematikou stačila zřejmě realizovat jen částečně.

PSEUDONYMY: Jitka Karasová, Julie Karasová (ojediněle v Ženském světě). ■ PŘÍSPĚVKY in: Československo-bulharská vzájemnost; Čes. svět (od 1916); Čtete; 20. století (encyklopedie, sv. 7, 1934; kap. Jihoslovanská literatura ve 20. století); sb. Kiril Christov (Sofia 1938); Nár. listy (26. 7. 1936 překl. úryvku ze hry K. Christova Mistr a čert); Nár. politika; Nár. sjednocení; Rozhledy (1933); Slovan. přehled; Ta krásná země... Čechy v zrcadle světové poezie (antologie, 1941, ed. V. Schwarz; překl. 4 básní K. Christova, mylně uvedeno Karásková); Venkov (15. 6. 1941 E Poděbradská labuť, k 450. výr. úmrtí Hynka z Poděbrad); Zvon (1939–40); Ženský svět (1918–30). ■ KNIŽNĚ. *Beletrie*: V mozku (D 1925, podp. Jirka Karasová); *Písně ze života* (BB 1933); *Tichá neděle* (BB 1937). – *Překlad*: K. Christov: Výbor z básní a prózy (1935, s N. Molnárovou). ■ REDIGOVALA časopis: Ženský svět (1925–26, s jinými; 1927 rubriku Literatura). ■

LITERATURA: ● ref. *Písně ze života*: J. V. P. (Pleva), Index 1934, s. 89; A. Černík, Čin 1934, s. 730; V. H. (Z. Kalista), Lumír 61, 1934/35, s. 56 ●; J. Heidenreich: Slovanské literatury v encyklopedii 20. století, LidN 2. 9. 1934; ● ref. překl. K. Christov: Dr. E. V. (Valenta), Lit. kruh 1936, s. 13; A. Veselý, NL 27. 8. 1936 (srovnání s překl. V. Šaka); A. F. (Frinta), Slovan. přehled 1936, s. 363 ●● nekrology: an., Polední list 14. 9. 1943 (též zpráva o rkp. hry o Hynkovi z Poděbrad); J. Krecar: Zmařený květ,